

3.7.2009

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUDELLE

ASIA

Valitus ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tapauskohtaisesta soveltamisesta tehdystä päätöksestä.

MUUTOKSEN HAKIJA

Helsingin kaupunki

Helsingin kaupungin hallintokeskuksen johtosäännön 9 §:n mukaan kaupunginlakimies käyttää kaupungin puhevaltaa tuomioistuimissa tai missä muuten kaupungin edunvalvonta tulee kysymykseen.

MUUTOKSEN HAKIJAN ASIAMIES

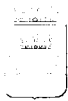
Timo Lindén
kaupunginasiainmies, varatuomari

Helsingin kaupunki hallintokeskus, oikeuspalvelut
PL 1, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
puh. (09) 310 36550
fax (09) 310 36173

MUUTOKSENHAUN KOHTEENA OLEVA PÄÄTÖS

Uudenmaan ympäristökeskuksen päätös 24.6.2009 dnro UUS-2009-R-2-531 ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tapauskohtaisesta soveltamisesta.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinro	Ly-tunnus
PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI etunimi.sukunimi@hel.fi	Fabianinkatu 27-29 B Helsinki 17 http://www.hel.fi	+358 9 310 1641	+358 9 310 36173	800010-70396362	0201256-6 Alv.nro FI02012566

3.7.2009

VALITUS

Vaatimukset

Helsingin kaupunki hakee hallinto-oikeudelta muutosta edellä mainittuun Uudenmaan ympäristökeskuksen päätökseen ja pyytää, että hallinto-oikeus kumoaa jäljempänä mainituin perustein ympäristökeskuksen päätöksen.

Valituksen perustelut

Hankkeesta vastaava ja kaupungin puhevallan käyttäminen

Helsingin kaupunki toteaa, että Laajasalon raidevaihtoehtojen hankkeesta vastaava viranomaisena on Helsingin kaupunki eikä tätä tehtävää ole osoitettu millekään kaupungin virastolle. Kaupungin eri virastojen suoraan antamia lausuntoja ei tule ottaa huomioon kaupungin kantana YVA-menettelyn tarpeellisuuteen siltä osin kuin ne poikkeavat kaupunginhallituksen lausunnosta.

Selostus asiasta

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan YVA-lain 4 §:n 1 momentin ja vastaavan asetuksen 6 §:n mukaisesti säännöskohdan hankeluettelossa lueteltuihin hankkeisiin, joista Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen täytäntöön paneminen edellyttää arviointia taikka joista saattaa aiheutua merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia Suomen luonnon ja muun ympäristön erityispiirteiden vuoksi.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan YVA-lain 4 §:n 1 momentin ja vastaavan asetuksen 6 §:n mukaisesti säännöskohdan hankeluettelossa lueteltuihin hankkeisiin, joista Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen täytäntöön paneminen edellyttää arviointia taikka joista saattaa aiheutua merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia Suomen luonnon ja muun ympäristön erityispiirteiden vuoksi.

Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi YVA-lain 4 §:n 2 momentin mukaisesti sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 4 §:n momentissa tarkoitettuun olennaiseen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
etunimi.sukunimi@hel.fi

Käyntiosoite
Fabianinkatu 27-29 B
Helsinki 17
<http://www.hel.fi>

Puhelin
+358 9 310 1641

Faksi
+358 9 310 36173

Tilinro
800010-70396362

Ly-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

3.7.2009

YVA-lain 4 §:n 3 momentin mukaan harkittaessa vaikutusten merkittävyyttä yksittäistapauksessa on sen lisäksi mitä 4 §:n 2 momentissa säädetään, otettava huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne.

Harkintaperusteista on säädetty tarkemmin YVA-asetuksen 7 §:ssä.

YVA-lain 3 §:n mukaan lakia sovellettaessa tulee ottaa huomioon mitä hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista on muussa yhteydessä selvitetty, sekä sovelletaan yhteen mahdollisuuksien mukaan YVA-laissa ja muussa lainsäädännössä edellytetyt selvitykset.

YVA-lain 5 §:ssä todetaan, että harkinnanvaraista arviointimenettelyä ei sovelleta, jos vaikutukset on selvitetty muun lain mukaisessa menettelyssä.

Tarkasteltaessa Laajasalon raidevaihtoehtojen YVA- tarvetta, voidaan todeta, että asetuksen 6 §:n 9 kohdan YVA-arviointia edellyttävien hankkeiden liikennettä koskevassa luettelossa raideliikennettä koskevaksi hankkeeksi on nimetty kaukoliikenteen rautateiden rakentaminen (d- kohta).

Muita YVA -arviointia edellyttäviä liikennehankkeita ovat 9-kohdan mukaan esimerkiksi moottoriliikenne- tai moottoriteiden rakentaminen, neli- tai useampikaistaisen, vähintään 10 kilometriä pitkän yhtäjaksoisen tien rakentaminen, lentokenttien rakentaminen kun pääkiitorata on vähintään 2100 metriä pitkä.

Verrattaessa Laajasalon raidejärjestelyä asetuksessa lueteltuihin hankkeisiin se on koko- ja mittaluokaltaan sekä ympäristövaikutuksiltaan vähäinen. Kysymyksessä on noin kolmen kilometrin pituinen raitiotie- ja kevyen liikenteen yhteys kantakaupungista Kruunuvuorenrannan uuteen kaupunginosaan, josta Palosaari-Kruunuvuorenranta sillan osuus on noin yksi kilometri.

Arvioitaessa, tuleeko hankkeesta tehdä harkinnanvarainen YVA-arvio, tulee asetuksen 7 §:n luetelluista ominaisuuksista lähinnä tarkasteltavaksi hankkeen koko, sijainti, (nykyinen maankäyttö), ja suhde luonnon- ja maisemansuojelualueisiin sekä historiallisesti, kulttuurisesti ja arkeologisesti merkittäviin alueisiin sekä vaikutusten pysyvyys.

Kruunuvuorenrannan siltayhteys tulisi rakennettavaksi paikalle, joka visuaalisesti liittyy valtakunnallisesti arvokkaaksi luokiteltuun maisema- ja kulttuuriympäristöön. Tällöin on ensisijaisesti kysymys silta osuuden arvo- ja esteettisyysnäkemyksistä, mikä on tullut esiin myös vuorovai-
kutuksessa ja asian johdosta aiemmin annetuissa lausunnoissa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
etunimi.sukunimi@hel.fi

Käyntiosoite

Fabianinkatu 27-29 B
Helsinki 17
<http://www.hel.fi>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 310 36173

Tilinro

800010-70396362

Ly-tunnus

0201256-6
Alv.nro
FI02012566

3.7.2009

Uudenmaan ympäristökeskus on aiemmin esittänyt Laajasalon raidevaihtoehtojen YVA-tarvetta koskeneessa kokouksessa näkemyksensä (muistio 24.11.2008), että maisemavaikutukset eivät voisi olla ainoa syy YVA- prosessiin.

Joukkoliikenneyhteyden maisemassa näkyvimmästä osuudesta Korkeasaari-Kruunuvuorenranta, joka käsittää mm. noin kilometrin pituisen sillan on laadittu maisema- ja kaupunkikuvallinen vaikutusarvio. Vastaavaa vaikutusarviota joukkoliikenneyhteyden osuudesta välillä Kruunuhaka-Tervasaari-Sompasaari-Korkeasaari ei ole tehty. Tämä vaikutusarvio tullaan laatimaan ja samalla tarkentamaan vaikutusarvio ratkaisusta riippuen Korkeasaaren-Palosaaren tarvittavien rakenteiden osalta.

Kun kyse on valtakunnallisesti arvokkaasta kulttuuriympäristöstä, on hankkeenkin edun mukaista, että nämä tarpeelliset vaikutusarviot laaditaan ja ne tullaan joka tapauksessa tekemään kaavoituksen yhteydessä. Oikean maisema- ja kaupunkikuvallisen arvion tekeminen on kuitenkin mahdollista vasta kun hankkeesta on käytettävissä järjestettävän siltahankkeen konkreettisen visuaalisen hahmon tuottaman kansainvälisen suunnittelukilpailun tulokset.

YVA -lain 25 §:n mukaan muusta kuin 4 §:ssä tarkoitettusta hankkeesta vastaavan on sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää. Lain edellyttämät tiedot ympäristövaikutuksista ovat keskeisiltä osin nyt jo tiedossa siinä laajuudessa kuin tässä vaiheessa kohtuudella voidaan edellyttää.

YVA-prosessiin saattaa olla tarve myös vuorovaikutuksen ja osallisuuden takia. Kuten jäljempänä olevasta selvityksestä ilmenee, ei YVA-prosessiin tässä tarkoituksessa ole tarvetta.

Hankkeessa on myös tehty vaihtoehtojen vertailua, eikä YVA-prosessi tässä mielessä tarjota lisäarvoa.

Sosiaaliset ja kulttuuriset sekä maisemaa koskevat vaikutukset eivät merkittävydeltään edellytä kaavoituksen lisäksi muuta tarkastelua.

Hanketta koskevat päätökset

Kaupunginvaltuusto käsitteli asiaa 12.11.2008 ja päätti merkitä tiedoksi Laajasalon raidevaihtoehtojen tarkastelu 2008-raportin ja hyväksyä Laajasalon joukkoliikenteen raideratkaisun jatkovalmistelun pohjaksi raitiotie- ja siltavaihtoehdon välillä Laajasalo-Korkeasaari-Sompasaari-

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinro	Ly-tunnus
PL 1	Fabianinkatu 27-29 B	+358 9 310 1641	+358 9 310 36173	800010-70396362	0201256-6
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki 17				Alv.nro
etunimi.sukunimi@hel.fi	http://www.hel.fi				FI02012566

3.7.2009

ri-Kruununhaka. Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että Laajasalon suunnittelussa varaudutaan siihen, että tulevat maankäyttötarpeet perustuvat joukkoliikenteen osalta tehostettuun raitiotieratkaisuun. Valtuuston käsittelyn yhteydessä tehtiin lisäksi kymmenen toivomuspontta.

Kaupunginhallitus on täytäntöönpanopäätöksessään 17.11.2008 hyväksynyt seuraavan tarkennetun esityksen: Kaupunginhallitus päätti kehottaa joukkoliikennelautakuntaa ja kaupunkisuunnittelulautakuntaa laatimaan hankesuunnitelman ja tarpeelliset kaavat raitiotielle siltayhteyksineen välillä Laajasalo-Korkeasaari-Sompasaari-Kruununhaka, tavoitteena se, että raitioyhteys voidaan toteuttaa Kruunuvuorenrannan rakentamisen alkuvuosina."

Kaupunginvaltuuston 12.11.2008 tekemä päätös oli luonteeltaan asian valmistelua ja varsinaiset hankesuunnitelmaa ja tarvittavia kaavoja koskevat päätökset valmistellaan erikseen kaupunginvaltuuston päätettäväksi kaupungin johtosäntöjen ja maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa järjestyksessä.

Laajasalon raideliikenneyhteyden suunnittelutausta

Laajasalon raide- ja kevytliikenneyhteyden suunnittelusta tehtyjen päätösten taustalla on pitkä suunnittelu- ja vuorovaikutusprosessi, joka alkoi vuonna 1999 yleiskaava 2002:n valmistelulla ja jatkui sen hyväksymisen jälkeen vuonna 2003 sen pohjalta. Suunnittelun yhteydessä tehdyt tärkeimmät selvitykset ilmenevät lausunnon liitteistä.

Tehdyt suunnitelmat ja päätökset noudattavat Helsingin Y yleiskaava 2002:n periaatteita. (voimaantulo)
Raportti?

Koko suunnitteluprosessin ajan on noudatettu periaatetta, joka on todettu yleiskaavan selostuksessa: avata Kruunuvuorenrannan ja Helsingin niemen välille maankäytön kehittämisen edellyttämässä aikataulusa 2010-luvun alussa uuden kaupunginosan edellyttämä kiinteä yhteys, joka toimii bussi- tai raitiolinjoiden reittinä keskustaan.

Yleiskaava 2002 ei ottanut tarkemmin kantaa raitiolinjastoon eikä sen edellyttämän kiinteän yhteyden linjaukseen ja tekniseen ratkaisuun. Suunnitteluprosessin aikana tehdyt vaihtoehtojen vertailut, hyötykustannustarkastelut, ympäristövaikutusten arvioinnit ja rahassa mitattavien ominaisuuksien ja erilaisten arvojen keskinäinen painottaminen ovat johtaneet nyt valittuun ratkaisuun.

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI etunimi.sukunimi@hel.fi	Käyntiosoite Fabianinkatu 27-29 B Helsinki 17 http://www.hel.fi	Puhelin +358 9 310 1641	Faksi +358 9 310 36173	Tilinro 800010-70396362	Ly-tunnus 0201256-6 Alv.nro FI02012566
---	---	-----------------------------------	----------------------------------	-----------------------------------	--

3.7.2009

Yleiskaava 2002 varautui Santahaminan rakentamiseen asunto- ja virkistysalueeksi, jos nykyinen toiminta siirtyy pois alueelta. Alueelle varauduttiin toteuttamaan tällöin metromainen raideyhteys Helsingin keskustasta Katajanokan, Kruunuvuorenrannan ja "vanhan" Laajasalon kautta. Tähtäkään osin ei sitouduttu tiettyyn linjaukseen tai tekniseen ratkaisuun Kruunuvuorenselällä. Nyt tehdyn päätöksen mukaan Laajasalon suunnittelussa varaudutaan siihen, että tulevat maankäyttötarpeet perustuvat joukkoliikenteen osalta tehostettuun raitiotieratkaisuun. Se merkitsee varautumista metromaiseen ratkaisuun yleiskaava 2002 periaateratkaisua noudattaen.

Metrovaraus osuudella Laajasalo–Kruunuvuorenranta–Katajanokka on korvattu "Laajasalon raidevaihtoehtojen tarkastelu 2008"-raportissa nopealla pikaraitiotiellä. Tällainen metromainen ratkaisu hyödyntää ensi vaiheen raitio- ja siltayhteyden investoinnit, säästää 200–250 milj. euroa metroratkaisuun verrattuna, on palvelutasoltaan tasavertainen vaihtoehto metrolle ja Kruunuvuorenrannassa varauksena ongelmattomampi kuin metro. Raide-Jokerin myötä pääkaupunkiseudulle on myös tulossa uusi pikaraitiojärjestelmä, jonka rata- ja kalustoteknisiä ratkaisuja voidaan hyödyntää tässä yhteydessä.

(Kruunuvuorenrannan osayleiskaavaehdotus on myös laadittu tältä pohjalta. Kruunuvuorenselän siltayhteyttä yleiskaavassa on käsitelty tarkemmin lähdemuistiossa 1, liite 6.)

Liikennejärjestelmien vertailu

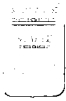
Raidehankkeen valmisteluun on liittynyt laaja ja perusteellinen liikennejärjestelmätarkastelu. Järjestelmävertailussa vaihtoehtoina ovat olleet Herttoniemen metroasemalle suuntautuva liityntäbussijärjestelmä (VE 0+), raitioliikennevaihtoehto Kruunuvuorenrannasta Korkeasaaren ja Sompasaaren kautta keskustaan sekä supistettu metrovaihtoehto Kruunuvuorenrannasta Katajanokan kautta Kamppiin.

(Laajasalon raidevaihtoehtojen järjestelmätarkastelu-raportti on (Internet linkki) on liitteenä 4.)

Hankkeen ympäristövaikutusten selvittämisestä

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointi on ollut laajaa pitkän suunnitteluprosessin aikana. Yleiskaava 2002 prosessin jälkeen vaikutusten arviointia on tehty sekä Kruunuvuorenrannan suunnitteluun ja kaavoitukseen välittömästi liittyen että sen rinnalla.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinro	Ly-tunnus
PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI etunimi.sukunimi@hel.fi	Fabianinkatu 27-29 B Helsinki 17 http://www.hel.fi	+358 9 310 1641	+358 9 310 36173	800010-70396362	0201256-6 Alv.nro FI02012566

3.7.2009

Erityisen laajan selvittelyn ja vilkkaan keskustelun kohteena on ollut Kruunuvuorenselän silta. Myös sillan vaikutuksia kaupunkikuvaan, maisemaan ja kulttuuriympäristöön on jossain määrin selvitetty.

(Lausunnon liitteenä 3 on luettelo, josta ilmenee selvityksiä, joihin liittyy merkittävästi ympäristövaikutuksia koskevia tarkasteluja. Ympäristövaikutusten arviointia on käsitelty myös lähdemuistiossa 2, liite 7.)

Hankkeesta tehtyjen päätösten jälkeen on lisäksi mm. tehty täydentäviä pohjatutkimuksia siltayhteyden linjalla, otettu sedimenttinäytteitä ja teetetty niiden laboratorioanalyysit, teetetty Pohjoisranta–Sompassaari -väliseen läppäsiltaan liittyvät Hanasaari B:n laivaliikenteen simuloinnit ja tehty raitioliikenteen poikkeusjärjestelyihin liittyviä suunnitelmia. Laajasalossa on tehty raitiorataan liittyviä suunnitelmia ja asemakaavoja.

Ajankohtaisia suunnittelukohteita ovat muun muassa läppäsiltaan liittyvät venesatamien uudelleen järjestelyt erityisesti Tervasaarenkannaksen ympäristössä, Liisankadun raitiotiesuunnitelma, siltojen suunnitteluun liittyvät siltakilpailut ja raitioyhteyden suunnittelu Korkeasaarella liittyen saaren kehittämisestä pidettyyn kansainväliseen ideakilpailuun. (Täydentäviä suunnitelmia ja selvityksiä on käsitelty alustavasti myös lähdemuistiossa 2.)

Hankkeeseen liittyvä viestintä ja vuorovaikutus

Laajasalon joukkoliikenneyhteyden suunnitteluun on liittynyt laaja viestintä- ja vuorovaikutusprosessi alkaen yleiskaava 2002 suunnitteluprosessista.

Vuorovaikutus on jatkunut Kruunuvuorenrannan osayleiskaavan laatimisen yhteydessä, koska joukkoliikenneyhteys on osa alueen kaupunkirakennetarkistusta. Vuosina 2006–2008 aiheesta on järjestetty useita asukastilaisuuksia. Asiasta on myös tiedotettu vuosien 2007 ja 2008 kaavoituskatsauksessa ja Kaupunkisuunnittelu-lehden numerossa 2/2008. Aiheeseen liittyvää aineistoa on ollut kaupunkisuunnitteluviraston "Suunnitelmat kartalla"-nettipalvelussa sekä Kruunuvuorenranta-projektin kotisivuilla.

(Laajasalon joukkoliikenneyhteyden viestintää ja vuorovaikutusta on tarkemmin käsitelty liitteessä 5.)

Viestintä ja vuorovaikutus jatkuvat edelleen normaalisti raitio- ja siltayhteyden jatkosuunnittelussa ja suunnitelmiin liittyvien tarvittavien asemakaavojen laadinnan yhteydessä.

Kaavoitus ja hankesuunnitelman laatiminen

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinro	Ly-tunnus
PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI etunimi.sukunimi@hel.fi	Fabianinkatu 27-29 B Helsinki 17 http://www.hel.fi	+358 9 310 1641	+358 9 310 36173	800010-70396362	0201256-6 Alv.nro FI02012566

3.7.2009

Kaupunginhallituksen toimeenpanopäätökseen liittyy kehoitus hankesuunnitelman ja tarpeellisten kaavojen laatimiseksi siten, että raitioyhteys voidaan toteuttaa Kruunuvuorenrannan rakentamisen alkuvuosina.

Suunnittelu jatkuu tämän päätöksen pohjalta. Raitiotie- ja siltayhteyden hankesuunnitelma on tarkoituksenmukaista viedä kaupunginvaltuustoon, kun suunnittelu on edennyt nykyisestä päätöksentekotilanteesta yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa riittävän pitkälle. Tällainen ajankohta voisi olla vuoden 2010 keväällä tai myöhemmin. Oleellista on suunnittelu- ja kaavoitustyön ripeä eteneminen niin, että asetettu tavoite raitioyhteyden toteuttamiseksi Kruunuvuorenrannan rakentamisen alkuvuosina voi toteutua.

Hankesuunnitelman laatimisen yhteydessä on myös syytä pohtia seuraavan, rakentamissuunnitelmiin tähtäävän suunnittelukierroksen ohjelmointia niin, että se ottaa huomioon rakentamisen tarkoituksenmukaisen järjestyksen sekä rakentamisen että raitio- ja siltayhteyden vaihteellinen käyttöönoton kannalta.

Hankesuunnitelman laatimista on käsitelty tarkemmin lähdemuistiossa 2. Samassa muistiossa on myös pohdittu hankesuunnitelman suhdetta ympäristövaikutusten arviointiin.

Yhteenveto

Laajasalon raidevaihtoehtojen ympäristövaikutuksia ei ole tarpeen arvioida YVA-lain 4 §:n 2 momentin mukaisesti, koska kyseessä ei ole sellainen hanke, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Hankekohtaista ympäristövaikutusten arviointia ei ole tarpeen tehdä siksikään, että hankkeesta on tehty

- runsaasti vaihtoehtojen vertailuja,
- suunnittelun aikana tehtyjen pohjatutkimusten ansiosta on tähän suunnitteluvaiheeseen riittävästi tietoa pohjasedimenttien tilasta,
- raideyhteyden toteuttamisvaihtoehdoista on tehty riittävästi teknisiä selvityksiä,
- liikennejärjestelmätason vaihtoehtojen vertailu on ollut perusteellista,

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
etunimi.sukunimi@hel.fi

Käyntiosoite
Fabianinkatu 27-29 B
Helsinki 17
<http://www.hel.fi>

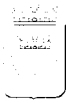
Puhelin
+358 9 310 1641

Faksi
+358 9 310 36173

Tilinro
800010-70396362

Ly-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

3.7.2009

- tiedottaminen ja vuorovaikutus on ollut hankkeen yhteydessä laajaa. Se on alkanut jo yleiskaava 2002 laadinnan yhteydessä ja jatkunut Kruunuvuorenrannan osayleiskaavaprosessin sekä raidevaihtoehtojen suunnittelun yhteydessä ja
- maisema- ja kaupunkikuvallisia selvityksiä eri vaihtoehdoista on tehty, selvityksiä tehdään lisää.

YVA -lain 25 §:n mukaan muusta kuin 4 §:ssä tarkoitetusta hankkeesta vastaavan on sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää. Lain edellyttämät tiedot ympäristövaikutuksista ovat keskeisiltä osin jo tiedossa siinä laajuudessa kuin tässä vaiheessa kohtuudella voidaan edellyttää.

YVA-prosessi on tärkeä vuorovaikutuksen ja osallisuuden takia. Hankkeessa on tehty runsaasti vaihtoehtojen vertailua, eikä YVA-prosessi tässä mielessä todennäköisesti toisi periaatteellisesti merkittäviä uusia vaihtoehtoja esiin.

Pelkästään maisemavaikutusten takia ei ole perusteltua ryhtyä YVA-menettelyyn, eikä sen voida arvioida myöskään tuovan lisäarvoa tarkasteluun. Tässä on ensisijaisesti kysymys arvo- ja esteettisyysnäemyksistä, mikä on tullut myös esiin vuorovaikutuksessa ja asian johdosta annetuissa lausunnoissa. Sosiaaliset ja kulttuuriset vaikutukset eivät merkittävyydeltään edellytä kaavoituksen lisäksi muuta tarkastelua.

Kruunuvuorenrannan siltayhteys rakennettaisiin näkymäetäisyydelle valtakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön. On esitetty näkemyksiä, että hanke tällä perusteella mahdollisesti kuuluisi asetuksen soveltamisen piiriin.

Joukkoliikenneyhteyden maisemassa näkyvimmästä osuudesta Korkeasaari-Kruunuvuorenranta, joka käsittää mm. noin kilometrin pituisen sillan, on laadittu maisema- ja kaupunkikuvallinen vaikutusarvio. Vastaavaa vaikutusarviota joukkoliikenneyhteydestä välillä Kruunuhaka-Tervasaari-Sompasaari-Korkeasaari ei ole tehty. Tämä vaikutusarvio laaditaan ja samalla tarkennetaan ratkaisusta riippuen vaikutusarvio Korkeasaaren-Palosaaren tarvittavien rakenteiden osalta.

Kun on kyse valtakunnallisesti arvokkaasta kulttuuriympäristöstä, on hankkeenkin edun mukaista, että vielä tarpeelliset vaikutusarvot laaditaan ja ne tullaan joka tapauksessa tekemään kaavoituksen yhteydessä. Maisema- ja kaupunkikuvallisen arvion tekeminen on mahdollista

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
etunimi.sukunimi@hel.fi

Käyntiosoite

Fabianinkatu 27-29 B
Helsinki 17
<http://www.hel.fi>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 310 36173

Tilinro

800010-70396362

Ly-tunnus

0201256-6
Alv.nro
FI02012566

3.7.2009

vasta kun hankkeesta on käytettävissä järjestettävän kansainvälisen suunnittelukilpailun tulokset.

Pyyntö hallinto-oikeuden käsittelyn lykkäämisestä

Helsingin kaupunki toteaa, että kaupunginhallitus tulee käsittelemään asiaa elokuussa välittömästi lomien jälkeen. Kaupunki pyytää, ettei hallinto-oikeus käsittele asiaa enemmälti ennen kuin kaupunginhallitus on käsitellyt asiaa kokouksessaan elokuussa.

Helsingissä . 3. päivänä heinäkuuta 2009

HELSINGIN KAUPUNKI

LAATI

Timo Lindén
kaupunginasiainmies,
varatuomari
Helsinki

LIITTEET

1. Uudenmaan ympäristökeskuksen päätös 24.6.2009
2. selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- 3.
- 4.
- 5.
6. valtakirja